Активен фермер (активен земеделски стопанин)

1. Цел и описание на изискването:

Постигането на по-ефективна директна подкрепа на фермерите беше една от най-важните цели на реформата на Общата селскостопанска политика. Прилагането в ЕС на досегашните схеми за подпомагане с директни плащания показва, че в някои случаи бенефициенти на директните плащания са лица, чиято основна дейност не е упражняване на селскостопанска дейност или селскостопанската дейност е незначителна част от стопанската дейност на лицето. Идеята за по-целенасочено подпомагане предполага тези лица да бъдат изключени от субсидиране с директни плащания. Спазването на този принцип ще позволи да не се отпускат директни плащания също и на лица, чиито земеделски площи са предимно площи, които естествено се поддържат в състояние, подходящо за паша или обработване и които не осъществяват определена минимална дейност.
Основните характеристики на дефиницията за активен фермер са разписани в Регламент 1307/2013, като в допълнение държавите членки могат да вземат решение да я разширят.

1.1. Не се отпускат директни плащания на лица, чиито земеделски площи са основно площи (повече от 50 % от цялата декларирана земеделска площ), естествено поддържани в състояние, подходящо за паша или обработване и на такива, които не извършват върху тези площи минимални дейности.

1.2. Не се отпускат директни плащания на лица, които експлоатират летища, железопътни услуги, водни съоръжения, услуги в сферата на недвижимите имоти, спортни игрища и места за отдих.
Този негативен списък може въз основа на обективни и недискриминационни критерии да бъде разширен с национално решение по отношение на други подобни неселскостопански предприятия или дейности. Впоследствие България може да вземе решение да оттегли добавените допълнително неселскостопански предприятия или дейности.
Терминът „услуги в сферата на недвижимите имоти" обхваща професионалните предприемачи с недвижими имоти, агенциите за недвижими имоти и физическите и юридически лица, които се занимават с тях на хонорар или договор. В този смисъл наемането на постройки за настаняване във фермата не следва да се счита като извършване на услуга в сферата на недвижимите имоти. Отдаването под наем на апартаменти или домове – частна собственост на фермера, за жилищни нужди, части от сгради или площадки от сгради в стопанството, както и земеделска земя на трети лица, също не трябва да се счита за предоставяне на услуга в сферата на недвижимите имоти.
Терминът „спортни игрища и места за отдих" обхваща специализирани оператори върху площи земя с трайно установен начин на ползване, с трайни недвижимости или трайни изкуствени структури, ползвани с цел спортна дейност или за отдих, като голф игрища, конни бази или футболни игрища. В тази връзка отдаването под наем на конюшня не е достатъчно условие за включването в обхвата на горния термин.
Други дейности могат да бъдат добавени в негативния списък, само ако са подобни по естество на дейностите на лицата, вече включени в негативния списък.
Разширяването на негативния списък трябва да адресира случаи, посочени в докладите на Европейската сметна палата. Специален доклад № 16/2012 реферира към фирми за недвижими имоти, летища, горски предприятия, ловни сдружения, риболовни клубове, ски клубове, публични структури, управляващи земя на държавата и собственици на земя, които нямат собствена земеделска дейност. Специален доклад No 5/2011 реферира към клубове за отдих и спорт, железопътни компании, природни резервати, летища, градски съвети, ловни и спортни имоти, държавни органи, училища, къмпинги и инвеститори. Общото между всички тези лица е, че потенциално те разполагат със земеделска земя, но дейностите им не са типично земеделски.
Всяко допълнение в списъка трябва да бъде въз основа предназначението на дейността на съответното лице. Преценката дали дадено лице попада в негативния списък не трябва да почива

на критерии като това дали то е частно или публично, вида право на ползване (собственост, управление), размера (оборот, брой наети и пр.). Не би било оправдано негативният списък да се разшири единствено въз основа обстоятелства от личен характер за фермера, като това, че е в пенсия или че представлява организация с нестопанска цел.

1.3. Лица, попадащи в негативния списък или разширения му вариант, се считат за активни земеделски стопани, ако представят доказателства, че:

а) годишният размер на директните плащания (без националните доплащания) е най-малко 5 % от общия размер на приходите, които са получили от неселскостопанска дейност през най-близката данъчна година, за която са налични такива доказателства;

- Приходите от селскостопанска дейност са приходите от:

i) производството, отглеждането или култивирането на селскостопански продукти, включително прибирането на реколтата, доенето, развъждането на животни и отглеждането на животни за селскостопански цели,

ii) поддържането на земеделска площ в състояние, което я прави подходяща за паша или обработване без подготвителни действия, които са извън рамките на обичайните земеделски методи и машини, съгласно определени от държавите членки критерии въз основа на установена от Комисията рамка, или

iii) извършване на минимална дейност, която се определя от държавите членки, в земеделски площи, които естествено се поддържат в състояние, подходящо за паша или обработване;

- Към приходите от селскостопанска дейност се включват и приходите от ЕФГЗ и ЕЗФРСР и държавни помощи, без националните доплащания.
- Приходите от преработени продукти също се считат като приход от селскостопанска дейност при условие, че преработените продукти също са селскостопански продукти, включени в Приложение I от Договора за функциониране на ЕС и остават собственост на земеделския производител.
- Приходи означава брутни приходи преди приспадането на разходи и данъци.
- По отношение на годишния размер на директните плащания се взимат данните за най-близката счетоводна/данъчна година, за която са на разположение доказателства за приходи от неселскостопанска дейност. Сумата на директните плащания се изчислява без да се вземат предвид наложени намаления и санкции.
- Когато земеделският производител не е подал заявление за директни плащания в най-близката данъчна година, държавата членка установява общата сума на директните му плащания, като умножи броя на допустимите за подпомагане хектари, декларирани от земеделския производител в годината на подаване на заявление, със средното национално директно плащане на площ за съответната данъчна година.
- Средното национално директно плащане на площ се определя, като се раздели националният таван за директни плащания за съответната година на общия брой допустими хектари, декларирани в страната за съответната година. Когато най-близката счетоводна/данъчна година е 2014 г., се взима предвид директното подпомагане за 2014 г., на което е имал право бенефициентът преди налагането на намаления и санкции.

б) техните селскостопански дейности не са незначителни;

- селскостопанската дейност не е незначителна, ако общите приходи, получени от селскостопанска дейност за най-близката счетоводна година, за която са налице доказателства, представляват поне 1/3 от всички приходи, получени за най-близката финансова година, за които са налице доказателства.

- държавата членка може да определи по-нисък праг от 1/3 при условие, че такъв нисък праг не позволява физически или юридически лица с маргинални селскостопански дейности да се считат за активни фермери.

или

- държавата членка може да установи алтернативни критерии, които позволяват кандидатстващото лице да докаже, че неговата селскостопанска дейност не е незначителна.

в) тяхната основна дейност или предмет на дейност е упражняване на селскостопанска дейност.

- селскостопанската дейност се счита за основна дейност, ако за юридическото лице е записана в Търговския регистър. В случай на физическо лице се изисква равностойно доказателство

или

- държавата членка може да установи алтернативни критерии, според които дадена селскостопанска дейност следва да се счита за основна дейност или предмет на дейност.

1.4. В допълнение към изискванията за активен фермер по национално решение може да не се отпускат директни плащания на лица:

а) чиято селскостопанска дейност представлява само незначителна част от цялостната им икономическа дейност при следните методи за определяне на селскостопанската дейност като незначителна:

- годишната сума на директните плащания е по-малка от 5 % от общите приходи, получени от неселскостопанска дейност за най-близката финансова година, за която са налице доказателства;

или

- общата сума на приходите, получени от селскостопанска дейност, в най-близката данъчна година, за която са налице доказателства, е по-ниска от праг, който да се определи от България и не надвишава една трета от общата сума на приходите, получени в най-близката данъчна година, за която са на разположение доказателства;

или

- държавата членка може да определи алтернативни критерии, съгласно които селскостопанската дейност да се счита за незначителна.

и/или

б) чиято основна дейност или предмет на дейност не се изразяват в упражняване на селскостопанска дейност.

1.5. В обхвата на негативния списък по т. 1.2. и 1.4. няма да попадат земеделски стопани, които за предходната година са получили директни плащания в размер до 5 000 евро. Конкретната сума се определя с национално решение.
Това се аргументира с приноса на малките, непълно заети фермери за жизнеността на селските райони. Както отчитат регионалните характеристики, държавите членки може също да вземат предвид различията между регионите при фиксирането на сумата. Тази логика позволява да се подходи по различен начин към фермери от различни региони, когато това различие е обективно обосновано и спазва принципа за необвързаност с производството.
Лица, чиито земеделски площи са основно площи, естествено поддържани в състояние, подходящо за паша или обработване и които не извършват върху тези площи минималните дейности, не попадат в изключението за включване в негативния списък независимо от размера на директните плащания, които са получили за предходната година.

2. Срок за нотифициране и /или прилагане (начална дата)

До 1 август 2014 г. следва да бъде изпратено уведомление до Комисията относно национално решение за разширение на негативния списък, за изключване от понятието „активен фермер" на физически и юридически лица и за размера на сумата съгласно т.1.5., до която земеделските стопани не попадат в негативния списък.
В случай на изменения по тези национални решения уведомления следва да се изпратят на Комисията в рамките на две седмици от датата, на която е взето всяко решение за изменение.

3. Изисквания за подпомагане по схемата/ нормативни изисквания

Изискванията са посочени в описанието на схемата.

4. Връзка със сегашни схеми/ изисквания (наличие на общи черти, нови моменти)

Понятието е нововъведено и ще се прилага за всички схеми.

5. Потенциални бенефициенти, към които има отношение изискването

Изискването ще се прилага към всички бенефициенти.

6. Потенциални ползи от прилагането

Въвеждането на изискването е възможност за по-целенасочено отпускане на директните плащания на действителните земеделски производители чрез изключване от финансиране на лица, чиято основна дейност не е основно земеделска. То ще способства за постигане на по-висока ефективност в прилагането на директната подкрепа, като подпомагането се насочи към земеделски производители, реално занимаващи се със земеделска дейност и се възпрепятства субсидирането на неистински фермери, за които директното плащане не е обосновано.

7.Възможни проблеми/ трудности

Административното бреме и разходи ще бъдат повишени с оглед въвеждане на изискването и проверките относно неговото спазване.
Евентуалното разширяване на лицата, изключени от директно подпомагане, може да предизвика недоволство сред някои потенциални получатели на директни плащания.

8. Национални решения и национално законодателство

8.1 Дали ще се включат и кои биха били допълнителните неселскостопански предприятия или дейности към изрично посочените в негативния списък, които няма да подлежат на подпомагане.

8.2 Дали ще се ползва допълнителната възможност за неотпускане на директни плащания на лица:
а) чиито селскостопански дейности представляват само незначителна част от цялостната им икономическа дейност, както и критерии кога земеделските дейности представляват незначителна част от икономическата дейност;
и/или
б) чиято основна дейност или предмет на дейност не се изразяват в упражняване на селскостопанска дейност.
В националното законодателство трябва да се уреди начинът на проверка на основната дейност на заявителя.

8.3 Каква ще бъде сумата на национално ниво съгласно т.1.5., под която няма да се прилага негативният списък по т.1.2. и 1.4.